



Liikenne- ja viestintäministeriö  
kirjaamo@lvm.fi  
leif.beilinson@lvm.fi

Viite: Lausuntopyyntö LVM 15.11.2016

## **Autotuoajat ry:n ja Autoalan Keskusliitto ry:n lausunto valtioneuvoston periaatepäätöksestä liikenneturvallisuuden parantamisesta**

Kiitämme mahdollisuudesta tutustua luonnokseen valtioneuvoston periaatepäätöksestä liikenneturvallisuuden parantamisesta ja esitämme lausuntonamme seuraavaa:

**Luonnoksessa esitetyt tavoitteet ja toimenpiteet ovat oikean suuntaisia ja toteutuessaan parantavat merkittävästi liikenneturvallisuutta. Osassa toimenpiteistä viitataan valmisteilla oleviin lakiuudistuksiin, joiden sisältöä ei ole vielä tässä vaiheessa mahdollista arvioida – esimerkiksi tieliikennelain kokonaisuudistus, katsastuslain uudistus ja liikenneverkon uusien rahoitusmallien selvittäminen ovat vasta valmisteilla. Näiden toimenpiteiden osalta ehdotamme selvempää tavoitteenasettelua, joka heijastuisi samalla myös taustalla olevien lakivalmistelujen suuntaamiseen.**

Autoalan näkökulmasta ehdotetut kärkitoimet ovat pääpiirteissään kannatettavia. Olemme tähän lausuntoon koonneet luonnoksessa olleet täydennettäväksi tai muutettavaksi ehdottamamme kohdat.

### **1) LIIKENTEEN PELISÄÄNNÖT SELKEIKSI**

Liikennesääntöjen ja liikkumista koskevien kansalaistaitojen varmistamiseksi ajo-oikeutta koskevaa teoriaopetusta tulisi sisällyttää perusopintoihin ja toisen asteen koulutukseen. Teoriaopetuksen sisällyttäminen opetussisältöihin takaisi, että liikennesääntöjen perustaidot hallitsisivat myös ne, jotka eivät suorita ajokorttia. Samalla ajokortin korkeaksi nousseita kustannuksia voitaisiin alentaa ja madaltaa kynnystä ajokortin hankkimiseen erityisesti alempien tuloluokkien kotitalouksissa.

Seniorikuljettajille olisi tarpeen suunnitella erityisiä vapaaehtoisuuteen perustuvia opintojaksoja, jossa ajokortin haltijat voisivat tutustua uusiin liikennesääntöihin, uuden ajoneuvotekniikan ja muuttuvan liikenneympäristön ominaisuuksiin. Liikenneympäristön kehitys on tuonut liikennejärjestelmään uusia elementtejä ja uusia ja muuttuneita liikennesääntöjä, joita seniorikuljettajien on vaikea tunnistaa. Trafim tutkimuksen mukaan seniorikuljettajat olisivat kiinnostuneita osallistumaan uusia ja muuttuneita liikennesääntöjä ja uutta ajoneuvotekniikkaa käsitteleville kursseille.

Raskaan liikenteen talvirengasmääräysten muuttaminen on tervetullut lainsäädännöllinen muutos, joka parantaa merkittävästi ajoneuvoyhdistelmien liikenneturvallisuutta talviolosuhteissa.

## 2) TEHOKKUUTTA LIIKENNESÄÄNTÖJEN VALVONTAAN JA SEURAAMUKSIIN

Liikennesääntöjen valvonnan ja seuraamusten yksinkertaistaminen ja toimivallan siirtäminen tuomioistuimelta poliisille on järkevä ja perusteltu suuntaus. Samanaikaisesti tulisi huolehtia siitä, että poliisilla on riittävät resurssit liikennevalvontaan.

## 3) TURVALLISEMPIA AJONEUVOJA TEILLE

Ajoneuvokannan korkea keski-ikä ja hidas uusiutuminen hidastavat uuden ajoneuvotekniikan tuomaa myönteistä liikenneturvallisuuskehitystä. Autokannan uudistaminen on tunnustettu tärkeäksi liikenneturvallisuustoimeksi, mutta päätös ei nosta esille suoranaisesti siihen liittyviä toimenpiteitä. Ajoneuvokannan uusiutumiseen voidaan vaikuttaa eniten ja nopeimmin autoveron alentamisella tai poistamisella kokonaan korvaamalla se vuosittaisilla verolla tai käyttöön kytketyllä verolla. Periaatepäätöksen luonnoksessa on todettu, että liikenteen uusien rahoitusmallien selvittämisen yhteydessä kartoitetaan mahdollisuuksia ajoneuvokannan uudistamiseen. Valmisteilla oleva liikenneverkkoyhtiö tuo paljon mahdollisuuksia liikenteen verotuksen uudistamiseen, mutta autoilun verotuksen rakennetta voidaan muuttaa myös ilman valmisteilla olevaa liikenneverkkoyhtiötä siirtämällä verotuksen painopistettä auton hankinnasta käyttövaiheeseen. Autoveron poistamisen lisäksi autokannan kiertonopeutta voidaan lisätä satunnaisesti toistettavilla romutuspalkkiokampanjoilla, jotka poistavat autokannasta elinkaarensa päässä olevia ajoneuvoja.

Jo ennen autoilun verorakenteen muutoksia autoverotusta tulisi muuttaa siten, että turvallisuuteen vaikuttavat lisävarusteet vapautettaisiin autoverosta. Tällaisia laitteita ovat muun muassa kaistavahti, kuljettajan väsymystä tarkkaileva järjestelmä, pimeänäköavustin ja automaattisen maantieajon avustavat laitteet. Muutos lisäisi kuluttajien mahdollisuutta hankkia uusiin autoihin turvallisuuslähtöistä tekniikkaa, kun lisävarusteiden hinta alenisi. Muutoksen valtiontaloudellinen merkitys on pieni, mutta se nopeuttaisi merkittävästi turvallisuutta parantavien laitteiden yleistymistä autokannassa. Toimenpide olisi toteuttavissa pienellä säädösmuutoksella kokoamalla autoverosta vapautettavat liikenneturvallisuutta parantavat lisävarusteet Tullin (ensi vuoden alusta Verohallinnon) ohjeisiin auton verotusarvon laskennasta.

## 4) LUOTTAMUSTA LIIKENTEEN AUTOMATISAATIOON

Liikenteen automatisaation tiekartan laatiminen, automaattisesta liikenteestä syntyvän tiedon hyödyntäminen liikenneturvallisuustyössä ja tietoturvallisuuden parantaminen ovat tärkeitä ja kannatettavia liikenneturvallisuustoimenpiteitä.

## 5) KULUTTAJILLA ON OLTAVA AJANMUKAISET TAIDOT JA VALMIUDET

Kuljettajaopetusta tulisi kehittää periaatepäätöksessä mainitulla tavalla tutkintopainotteiseksi, monimuotoisia opetusmenetelmiä hyödyntäväksi ja enemmän ajoharjoittelua sisältäväksi. Kuljettajaopetuksen kustannukset ovat Suomessa verrattain korkeat ja on ilmeistä, että kortin korkea hinta on muodostunut monille esteeksi hankkia ajokortti. Myös tutkinnon monivaiheisuus hankaloittaa ajo-oikeuden hankkimista. Teoriaopetusta tulisi kohdassa 1 mainitulla tavalla pyrkiä sisällyttämään jo perusopetukseen tai toisen asteen opetukseen.

## 6) LIIKENTEESSÄ OLEVAT AJOKUNTOISET AJAVAT JA MUUT KULKEVAT KYYDISSÄ

Kuljettajien ajokunnon tarkkailun ja valvonnan lisäämisessä avainroolissa on terveydenhuoltohenkilökunta, jolla on mahdollisuus ennakoivasti tunnistaa ajokuntoon liittyviä riskitekijöitä, esimerkiksi päihderiippuvuutta. Alkolukkoa ei tulisi edellyttää uusissa ajoneuvoissa pakolliseksi varusteeksi, koska se nostaisi uusien ajoneuvojen hintaa ja olisi suurimmalle osalle auton käyttäjistä tarpeeton lisävaruste, josta aiheutuu hankinnan lisäksi huolto- ja kunnossapitokustannuksia. Alkolukkoa tulisi edellyttää ainoastaan tietyiltä ammattimaisessa liikenteessä käytettäviltä ajoneuvoilta sekä kuljettajilta, jotka ovat syyllistyneet päihteiden vaikutuksen alaisena ajamiseen.

## 7) VÄYLÄN ON OLTAVA TURVALLISESSA KUNNOSSA

Väyläverkon kunnossapito ja kehittäminen ovat olennaisen tärkeitä tavoitteita, joilla on suuri merkitys elinkeinoelämälle ja kansalaisten liikkumismahdollisuuksille. Korjausvelkaa tulisi aktiivisesti vähentää nostamalla tie- ja katuverkon investointi- ja kunnossapitoresurssien tasoa. Liikenneturvallisuutta parantavia toimia tulisi priorisoida hankeinvestoinneissa. Liikenneverkon kehittämisen ja rahoituksen uudistamishankkeen etenemisestä huolimatta tulevaisuudessa on tavalla tai toisella varmistettava liikenneinfrastruktuurin kehittämisresurssien riittävyys.

Autotuojat ry ja Autoalan Keskusliitto ry osallistuvat mielellään luonnoksessa mainitun liikenneturvallisuuden seurannan yhteistyöverkoston toimintaan.

Pekka Rissa

toimitusjohtaja, Autoalan Keskusliitto ry

Tero Kallio

toimitusjohtaja, Autotuojat ry